

sága, párosulva Staud Lajos törhetetlen igazságszeretével, értékes eredményekre fog juttatni. *Rácz Lajos*, a Kuria I. tanácsának volt hosszú éveken át elismert oszlopa. A tétele anyag teljes uralma, a birói gyakorlat bő áttekintése erős jogász elmeével és éles judiciummal egyesült személyében.

Dr. Gragger Róbert hirtelen halála a magyar jogéletnek is külön tragikus vesztesége. *Nil humani a me alienum puto* — mondhatta volna ő is magáról: laikusnál egészen ritka érzéket tanúsított a jog mint kulturjelenség iránt s a szerkesztésében megjelent „Ungarische Jahrbücher“ minden számában és minden rovatában tér jutott a jogi jelenségek — jogalkotás, jogirodalom — részére is. Az ő agilitásának és a jog iránti érzékének köszöni többek között megjelenését *Atmási Antalnak* német nyelvű Magyar Magánjoga, hazai jogfejlődésünk e messzire állászó monumentuma. M.

A Magyar Jogászegylet 1926 december 8-án tartotta meg *Nagy Ferenc* v. b. t. t. elnöklése mellett rendes évi közgyűlést, amelyen megejtették a tisztújítást, majd dr. *Pap József*, a budapesti ügyvédi kamara elnöke tartott nagyérdékű előadást „Törvény, bíró és ügyvéd szerepe az igazságszolgáltatásban” címen, amelyben állást foglalt a „freie Rechtsfindung” jelszava alá tömöríthető új irányzatokkal szemben és annak szükségességét hangoztatta, hogy a bíró ne helyezkedjék a törvény fölé, se azon kívül, hanem maradjon meg Werbőczy tanítása mellett: *judicandum secundum ipsas*. Találón utalt arra, hogy a Kurianak teljes ülési döntvényei és jogegységi határozatai, habár a bíróságokra kötelezők is, nem törvények és nem kötelező jogszabályok a közönségre nézve, mert ha a jogkereső közönség úgy látja, hogy a döntvényekben oly jogszabály foglaltatik, amelyet a communis opinio nem oszt és amely a jogi meggyőződést nem elégíti ki, minden egyes alkalommal megteszi a szükséges intézkedéseket aziránt, hogy a Kuria döntvénye megváltoztattassék, amire már többször volt eset. Ezután rátér előadó annak a fejtegetésére, hogy milyen nagy és döntő befolyása van az ügyvédi karnak az igazságszolgáltatásra. Kiemutatja, hogy az ügyvéd a perben a bírót segíti, de egyuttal ellenőrző szerepet is fejt ki. Az ügyvédi tevékenységnek tagadhatatlanul nagy a jogfejlesztő hatása is. Rámutatott arra, hogy ezentul az új törvény értelmében két ügyvéd intézményesen fogja képviselni a magyar ügyvédi társadalmat a felsőházban, akik a kormánytól teljesen függetlenül az egész ügyvédi kar és az ügyvédi érdekkör képviselőjeként fognak szerepelni az ügyvédség autonóm határozata alapján. Végezetül felhívta a magyar jogi élet minden reprezentánsát harmonikus, céltudatos és egységes eljárásra a jogi kultúra fejlesztése és erősítése érdekében.

A Civiljogászok Vitatársaságának ezidei ciklusát dr. *Meszlény Artur* előadása nyitotta meg a *csődönkívüli megtámadásról*. Előadó az intézmény alap gondolatát a Code Civil szárnyaló ígévé vált szabályára vezeti vissza: „les biens du débiteur sont le gage commun de ses créanciers.” E gondolat még azokban a jogokban is gyökere az egész végrehajtási és csődjognak, ahol — mint nálunk — a szabály mint jogtétel nincs elismerve. A római actio Pauliana ismertetése során rámutat arra, hogy az még teljesen deliktuális alapon állott és ennek legmesszebbmenő következményeit is levonta. A modern német és osztrák törv-